

A qualsevol bon amic, perquè ho llegeixi tot escoltant les sardanes de la tarda, en la diada de l'Aplec, al Passeig de La Bisbal

N'estic convençut, una de les coses que defineixen o millor dit marquen més bé la personalitat de Catalunya, pot ser la seva sensibilitat pregonament mediterrània, la qual cosa s'ha manifestat, de fa segles, en unes vocacions d'artistes, de poetes, de músics, tots ells ben coneguts i també en l'arrel mateixa del poble. S'ha dit, i tan se val, que tot això és degut a la gran influència de la cultura greco-romana, les conquestes i comerç medievals i la forta vinculació espiritual a l'Europa moderna.

Al nostre poble, però, cal atribuir l'origen de la sardana i la pràctica de la ceràmica. Dos arts que es donen abastament a l'Empordà, i concretament a la nostra ciutat.

En parlar-te de la sardana m'agradaria de no caure en els tòpics de sempre — que si van ser els grecs que la van portar, que si és la dansa més bella, que si som millors... i d'altres per l'estil — ans voldria donar-te la meua opinió que pot ser la d'un bisbalenc més, al 1968.

La veritat és que tot català — i àdhuc, d'altres que per naixença no ho són — s'ha emocionat en sentir el so de la tenora o la magestuositat de la cobla, o quan s'ha deixat endur pel vaivé de la dansa. M'imagino que més o menys com qualsevol altre poble del món. Semblantment li deu passar al poble andalús amb el «cante», a l'escocès amb la cornamusa o al xinès amb la seva dansa. Aquests traços revelen gran sensibilitat en un poble.

Ara bé, tot això, si no porta una profunditat, un arrelament, resulta que ja no és sensibilitat. Llavors hi ha d'altres mots per anomenar-ho: carrincloneria en podria ser un.

Perquè la sensibilitat és subjecte d'uns drets, com podrien ser la relaxació espiritual i corporal, la recreació estètica, l'emoció sensitiva. Però resulta que també ho és d'uns deures: comprensió pels altres i

llurs problemes, actitud cívica d'engatjament, inquietud cultural, solidaritat ciutadana... i la llista podria ser molt llarga. I les conseqüències també.

És necessari d'una vegada que ens donem compte que cal equilibrar aquestes dues forces que hi ha dins nosaltres. D'una banda el sentiment, la sensibilitat; de l'altra l'actitud, l'acció. Que una no estigui per sobre de l'altra. Em sembla fóra una enganyifa, que una d'elles servís a un senyor i la segona a un altre. Això, no cal insistir-hi, ja hi ha qui ho ha blasmat.

I amb tot ja ho veus, els símptomes són alarmants. Se'ns ve al damunt tot un materialisme. Materialisme que àdhuc penetra corrosivament en les minories més cultivades de les nostres ciutats. Només caldria repassar en la nostra vida ciutadana, quantes coses s'haurien fet o a quants actes hauríem participat si no fos per aquell tiroteig indecent, protagonitzat per un noi «bell» que sovint donen a la «tele» o per aquell partit en conserva que embadaleix durant tota una setmana als esportistes i als que no ho són, per exemple. I la majoria s'han quedat tan tranquils davant l'assassinat d'en Luter King; també per exemple.

Vols dir doncs que aquesta sensibilitat tradicional del nostre poble no se'ns aigualeix. Per mi ja estem establint aquell dualisme fatal de què et parlava abans; d'un costat l'esperit, amb les seves emocions íntimes i de l'altre el cos amb el seu tarannà: «Hi ha quelcom a Dinamarca que put a podrit...», diria de nou Shakespeare.

No et sembla que ja estem llençats a la pendent de les evasions fàcils. I la sardana encara es balla...

Tanmateix potser caldrà que aviat triem algunes vitrines d'importants museus per a col·locar-hi, com a testimoni pur, per a les generacions futures, la sardana i altres valors espirituals que eren vàlids fins ara.

En la vitrina corresponent a la sardana podríem posar-hi un rètol que hi digués: «LA DANSA MÉS BELLA BALLADA FINS AL SEGLE XX, PER UN POBLE QUE ESTIMAVA I AVANÇAVA DONANT-SE LES MANS».

JORDI FRIGOLA I ARPA